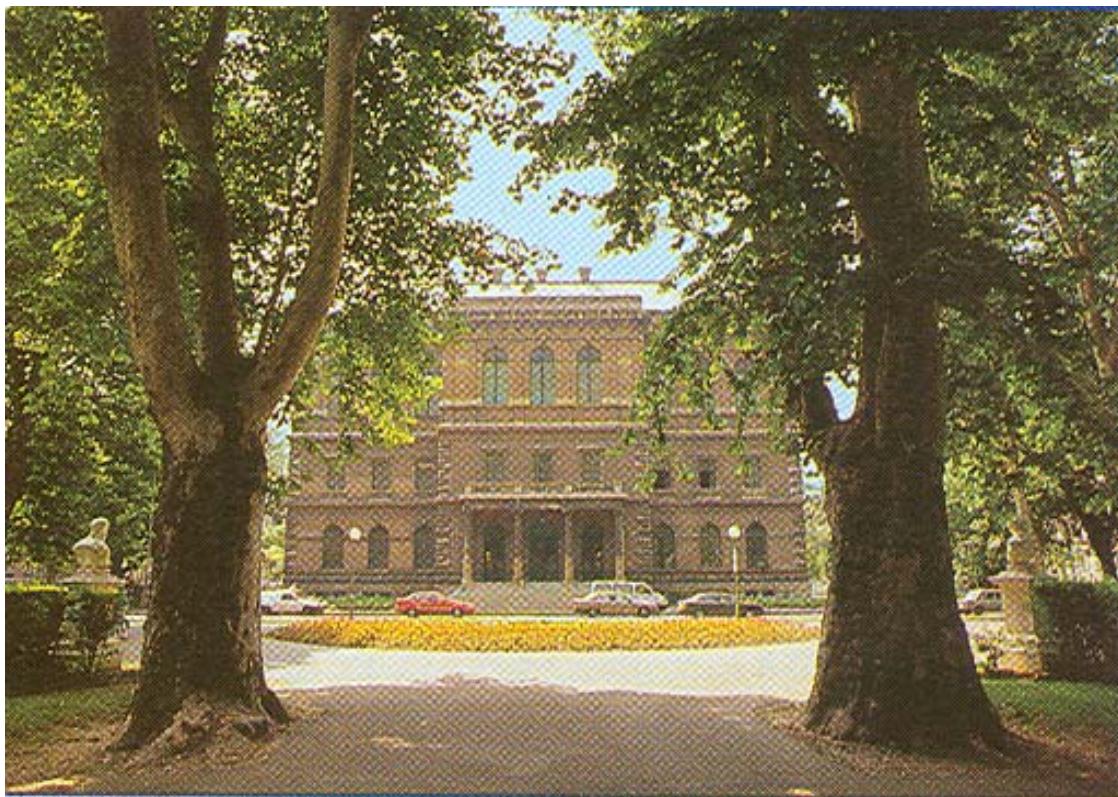

**INSTITUT ZA MEDICINSKA ISTRAŽIVANJA I MEDICINU RADA
ZAGREB**

IMI-SG-50

**Ugovor sklopljen s Gradskim
uredom za prostorno uredenje, zaštitu okoliša, izgradnju grada, graditeljstvo,
komunalne poslove i promet**

***IZVJEŠTAJ O PRAĆENJU ONEČIŠĆENJA ZRAKA NA
PODRUČJU GRADA ZAGREBA***
(Izvještaj za 2007. godinu)

Zagreb, ožujak 2008.

**INSTITUT ZA MEDICINSKA ISTRAŽIVANJA I MEDICINU RADA,
ZAGREB**

IMI-SG-50

**Ugovor sklopljen s Gradskim
uredom za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju grada, graditeljstvo,
komunalne poslove i promet**

**IZVJEŠTAJ O PRAĆENJU ONEČIŠĆENJA ZRAKA NA
PODRUČJU GRADA ZAGREBA**

(Izvještaj za 2007. godinu)

Jedinica za higijenu okoline

Voditelj Jedinice: dr.sc. Vladimira Vađić

Izvješće izradila: dr.sc. Vladimira Vađić

**Suradnici: dr.sc. Krešimir Šega, dr.sc. Nataša Kalinić,
dr.sc. Anica Šišović, dr.sc. Mirjana Čačković, dr.sc. Ivan Bešlić,
dr.sc. Gordana Pehnec**

**Tehnički suradnici: Ivica Balagović, Zvonimir Frković,
Vesna Frković, Katarina Pondeljak**

Statistička obrada i tehnička oprema: Ana Filipec, Dunja Lipovac

Zagreb, ožujak 2007.

S A D R Č A J

1.	UVOD	1
2.	MJERNA MREŽA I MJERNE POSTAJE	4
3.	OBRADA I ANALIZA PODATAKA TIJEKOM 2007. GODINE	6
4.	REZULTATI MJERENJA	7
4.1.	Mjerna postaja - Đordićeva ulica	7
4.2.	Mjerna postaja – Ksaverska cesta	14
4.3.	Mjerna postaja - Peščenica	25
4.4.	Mjerna postaja – Prilaz baruna Filipovića	33
4.5.	Mjerna postaja - Siget	40
4.6.	Mjerna postaja - Susedgrad	48
5.	KATEGORIZACIJA PODRUČJA PREMA STUPNUJU ONEČIŠĆENOSTI ZRAKA	53
6.	ZAKLJUČCI	57
	IZVORI PODATAKA	59

1. UVOD

Prema Ugovoru za 2007. godinu između Gradskog ureda za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet i Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb, o praćenju onečišćenja atmosfere tijekom 2007. godine izvršeni su na području grada Zagreba sljedeći radovi:

- **kontinuirano su sakupljani i analizirani svakodnevni 24-satni uzorci sumporova dioksida i dima iz atmosfere na 6 mjernih postaja na širem području grada Zagreba;**
- **na 6 mjernih postaja kontinuirano su sakupljane i analizirane koncentracije PM₁₀ i teških metala olova, kadmija, mangana, arsena, nikla, željeza, bakra i cinka u PM₁₀ česticama;**
- **na 1 mjernoj postaji, na Ksaverskoj cesti, u sjevernom dijelu grada, kontinuirano su određivani sulfati, nitrati i kloridi u PM₁₀ česticama;**
- **na 1 mjernoj postaji, na Ksaverskoj cesti, u sjevernom dijelu grada, kontinuirano su sakupljane i analizirane koncentracije PM_{2,5} čestica;**
- **na 5 mjernih postaja kontinuirano su sakupljani i analizirani 24-satni uzorci NO₂;**
- **na 2 mjerne postaje kontinuirano su sakupljani i analizirani 24-satni uzorci NH₃;**
- **na 5 mjernih postaja kontinuirano je sakupljan i analiziran ozon.**

U 2007. godini, na području grada Zagreba, nastavljeno je s određivanjem:

- **ukupne taložne tvari i teških metala olova, kadmija, arsena, nikla i talija u ukupnoj taložnoj tvari na 6 mjernih postaja.**

Svi sakupljeni i analizirani uzorci SO₂, dima, sitnih čestica PM₁₀, metala i sulfata u tim česticama, sitnih čestica PM_{2,5}, NO₂, NH₃, ozona te ukupne taložne tvari i metala u ukupnoj taložnoj tvari za 2007. godinu statistički su obrađeni i interpretirani prema Zakonu o zaštiti zraka (1) i Uredbi o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (2) te Uredbi o ozonu u zraku (3).

Policiklički aromatski ugljikovodici (PAU) su skupina organskih spojeva s dva ili više benzenskih prstenova, a nastaju pri nepotpunom sagorijevanju fosilnih goriva i drugih organskih materijala. Dokazano je da neki od njih imaju mutageno, a neki kancerogeno djelovanje. U zraku je pronađeno nekoliko stotina PAU, ali se najčešće mjeri desetak karakterističnih predstavnika tih spojeva, a obavezno benzo(a)piren (BaP) kojeg je kancerogeno djelovanje najviše istraživano. PAU se u zraku nalaze u plinovitoj fazi ili vezani na čestice. PAU s većim brojem prstenova, koji imaju jače izraženo kancerogeno djelovanje, vezani na lebdeće čestice malog promjera od nekoliko mikrona, mogu udisanjem ući u ljudski organizam i izazvati neželjene posljedice.

- **Na jednoj mjernoj postaji, na Ksaverskoj cesti 2, u sjevernom dijelu grada, mjereni su tijekom 2007. godine PAU koji se i u svjetskim razmjerima najčešće prate: fluoranten (Flu), piren (Pir), benzo(b)fluoranten (BbF), benzo(k)fluoranten (BkF), benzo(a)piren (BaP), dibenzo(ah)antracen (DahA), benzo(ghi)perilen (BghiP) i indeno(1,2,3-cd)piren (Ind).**

Glavni izvor PAU, u gradovima gdje ne postoje industrijski izvori, su kućna ložišta i promet te su koncentracije zimi višestruko više od onih ljeti. Smatra se da su Flu i Pir PAU koji najčešće nastaju u kućnim ložištima, dok su BghiP dobri indikatori gustoće prometa.

U Uredbi o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku dane su GV i TV samo za BaP te se može ocijeniti kakvoća zraka samo u vezi s tim spojem kao predstavnikom PAU.

Važan cilj ocjene kakvoće zraka je dobivanje informacije potrebne za ocjenu izloženosti stanovnika onečišćenju zraka i njegovog utjecaja na zdravlje. Izloženost ljudi onečišćenju zraka može imati za posljedicu različite zdravstvene učinke, ovisno o vrsti onečišćenja, razini, trajanju i učestalosti izloženosti te toksičnosti onečišćujuće tvari. PAU se smatraju izrazito toksičnim kancerogenim spojevima kojih bi razine koncentracija u zraku trebale biti vrlo niske te je veoma značajno što se u Zagrebu prate razine tih spojeva.

Na međunarodnoj razini formiran je svjetski sistem praćenja okoline (GEMS - Global Environmental Monitoring System) unutar kojeg postoje dvije mjerne mreže: a/ mreža postaja u opterećenim područjima (gradskim i industrijskim) koja je počela s radom 1973. godine, a koordinira ju Svjetska zdravstvena organizacija i b/ mreža pozadinskih postaja koja je započela s radom 1976. godine, a koordinira ju Svjetska meteorološka organizacija. Oba sistema su dio Programa okoline Ujedinjenih nacija (UNEP).

Od samog početka, tj. od 1973. godine, Jedinica za higijenu okoline Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada je suradni laboratorij Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) i uključen je u GEMS/AIR City Air Quality Trends program, a rezultati kakvoće zraka u Zagrebu uključeni su u svjetsku bazu podataka. Jedinica za higijenu okoline kontinuirano prolazi provjeru kakvoće rada QA/QC preko SZO.

Organizacija mjerne mreže za praćenje onečišćenja zraka na nekom urbanom području dinamički je proces koji se mijenja, harmonizira i unapređuje u ovisnosti o novim znanstvenim saznanjima s tog područja.

Broj trajnih mjernih postaja za praćenje trenda onečišćenja u nekom naselju ovisi o veličini naselja i o konfiguraciji terena. Za Zagreb, koji ima nešto manje od milijun stanovnika, trend onečišćenja, odnosno kakvoće zraka, trebalo bi se pratiti na pet ili više mjernih postaja (4,5).

Harmonizacija mjerne mreže u Zagrebu krenula je u tom pravcu, tj. postavljeno je pet mjernih postaja smještenih u centru grada te u njegovom sjevernom, zapadnom, južnom i istočnom dijelu.

2. MJERNA MREŽA I MJERNE POSTAJE

Ovdje su prikazani podaci o lokalnoj mjernoj mreži na području grada Zagreba, popis onečišćujućih tvari i njihov ISO-kod. Podaci o svakoj mjernoj postaji sa svim njezinim karakteristikama prema Pravilniku o praćenju kakvoće zraka (6) i Pravilniku o izmjeni informacija o podacima iz mreža za trajno praćenje kakvoće zraka (7) bit će prikazani u poglavlju 4. "Rezultati mjerenja" abecednim redom.

Položaj svih mjernih postaja prikazan je na planu grada Zagreba.

PODACI O MREŽI

1.1.	Naziv: Mjerna mreža grada Zagreba	
1.2.	Kratica: MM – Zagreb	
1.3.	Tip mreže: lokalna mjerna mreža/gradsko urbano područje	
1.4.	Tijelo odgovorno za upravljanje mrežom: Grad Zagreb	
1.4.1.	Naziv	Gradski ured za prostorno uređenje, graditeljstvo, stambene i komunalne poslove i promet
1.4.2.	Ime odgovorne osobe	Vesna Vugec
1.4.3.	Adresa	Ulica grada Vukovara 56A, 10000 Zagreb
1.4.4.	Telefon	01 6100-952
	Fax	01 6100-930
1.4.5.	e-mail	sandra.hamin@zagreb.hr
1.4.6.	Web adresa	www.zagreb.hr

Oznake i kratice upotrijebljene u tablicama i na slikama su sljedeće:

N- broj rezultata

OP(%) - obuhvat podataka

C- srednja 24-satna koncentracija za navedeno razdoblje

C_{50} - medijan ili centralna vrijednost, tj. vrijednost od koje je 50% rezultata manje ili veće

C_M - najveća 24-satna koncentracija u navedenom razdoblju

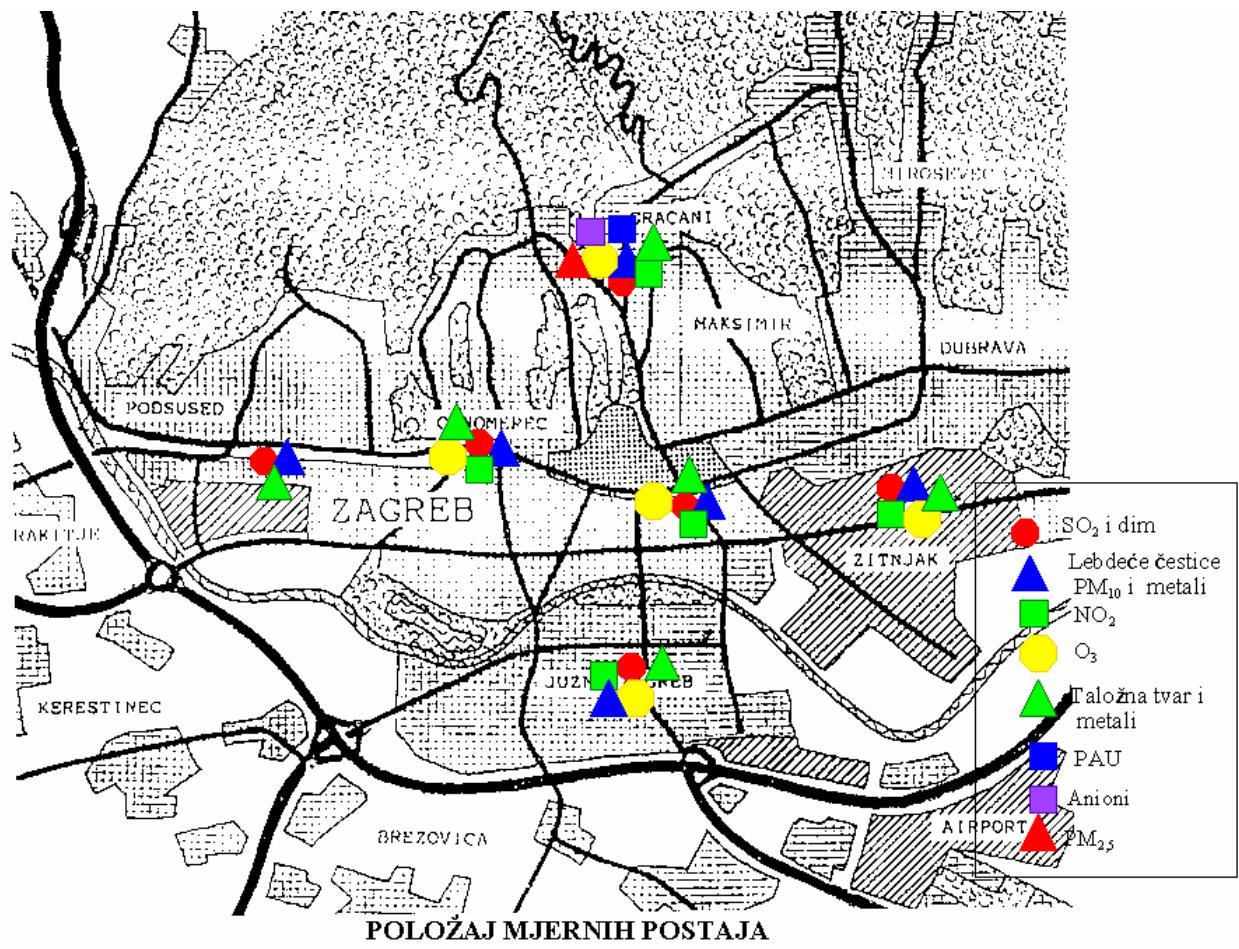
C_m - najmanja 24-satna koncentracija u navedenom razdoblju

C_{95} - koncentracija od koje je 95% izmjerena vrijednosti niže

C_{98} - koncentracija od koje je 98% izmjerena vrijednosti niže

GV- granične vrijednosti

TV- tolerantne vrijednosti

POPIS ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI – ISO-kod (ISO 7168-2: 1999.)

Redni broj	ISO-kod	Formula	Naziv onečišćujuće tvaru	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja
1.	1	SO ₂	sumporov dioksid	µg/m ³	1 sat 24 sata
2.	11	dim	dim	µg/m ³	24 sata
3.	3	NO ₂	dušikov dioksid	µg/m ³	1 sat 24 sata
4.	8	O ₃	ozon	µg/m ³	8 sati 24 sata
5.	24	PM ₁₀	lebdeće čestice (<10 µm)	µg/m ³	24 sata
6.	19	Pb	olovo	µg/m ³	24 sata
7.	90	Mn	mangan	µg/m ³	24 sata
8.	82	Cd	kadmij	ng/m ³	24 sata
9.	80	As	arsen	ng/m ³	24 sata
10.	87	Ni	nikal	ng/m ³	24 sata
11.		Cu	bakar	µg/m ³	24 sata
12.		Fe	željezo	µg/m ³	24 sata
13.		Zn	cink	µg/m ³	24 sata
14.		SO ₄ ²⁻	sulfati	µg/m ³	24 sata
15.	P6	BaP	benzo(a)piren	ng/m ³	24 sata
16.		Flu	fluoranten	ng/m ³	24 sata
17.		Pir	piren	ng/m ³	24 sata
18.		BbF	benzo(b)fluoranten	ng/m ³	24 sata
19.		BkF	benzo(k)fluoranten	ng/m ³	24 sata
20.		DahA	dibenzo(ah)antracen	ng/m ³	24 sata
21.		BghiP	benzo(ghi)perilen	ng/m ³	24 sata
22.		Ind	indeno(1,2,3-cd)piren	ng/m ³	24 sata
23.	39	PM _{2,5}	lebdeće čestice (<2,5 µm)	µg/m ³	24 sata
24.	21	NH ₃	amonijak	µg/m ³	1 sat 24 sata
25.		UTT	ukupna taložna tvar	mg/m ² d	1 mjesec
26.		As u UTT	arsen u ukupnoj taložnoj tvari	µg/m ² d	1 mjesec
27.		Pb u UTT	olovo u ukupnoj taložnoj tvari	µg/m ² d	1 mjesec
28.		Cd u UTT	kadmij u ukupnoj taložnoj tvari	µg/m ² d	1 mjesec
29.		Ni u UTT	Nikal u ukupnoj taložnoj tvari	µg/m ² d	1 mjesec
30.		Tl u UTT	talij u ukupnoj taložnoj tvari	µg/m ² d	1 mjesec

Svi rezultati moraju se izraziti u sljedećim uvjetima temperature i tlaka, a to su 293 K i 101,3 kPa, osim za onečišćujuće tvari pod rednim brojem 25. do 30. Iz praktičnih razloga za ove tvari podaci se dostavljaju izmjereni u vanjskim uvjetima.

3. OBRADA I ANALIZA PODATAKA TIJEKOM 2007. GODINE

Izmjereni podaci na mjernim postajama statistički su obrađeni i analizirani prema Uredbi o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (2), Zakonu o zaštiti zraka (1), Pravilniku o praćenju kakvoće zraka (6) i Pravilniku o razmjeni informacija o podacima iz mreža za trajno praćenje kakvoće zraka (7) i Uredbi o ozonu u zraku (3).

Za svaku onečišćujuću tvar, na svakoj postaji prikazan je ukupan broj mjerjenja, obuhvat podataka u %, srednja godišnja vrijednost, medijan, najmanja vrijednost, najveća vrijednost i 98. percentil. Također je prikazana učestalost pojavljivanja visokih koncentracija onečišćujućih tvari u odnosu na GV i TV.

U posebnim tablicama – kalendarima, prikazani su datumi pojavljivanja onečišćujućih tvari većih od GV, TV i kritičnih razina s ukupnim brojem dana kada je došlo do prekoračenja.

Tablice i slike sa srednjim dnevnim i srednjim mjesecnim podacima svih mjerjenih onečišćenja nalaze se u PRILOGU.

4. REZULTATI MJERENJA

4.1. Mjerna postaja – Đordićeva ulica

PODACI O POSTAJI - ĐORĐIĆEVA ULICA

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Đordićeva ulica (Stanica za hitnu pomoć)
1.2.	Ime grada	Zagreb
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	
1.4.	Kod postaje	
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	lokalni i Agencija za zaštitu okoliša
1.7.	Ciljevi mjerjenja	procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	N: 45° 48' 41" ; E: 15° 59' 21"
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	SO ₂ , dim, NO ₂ , ozon, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn u njima, ukupna taložna tvar i metali As, Pb, Cd, Ni i Tl u njoj, NH ₃
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Prometna
2.3.	Dodatne informacije o postaji	500 m x 500 m
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
SO ₂	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
Dim	ručno sakupljanje	analiza – reflektometrija
NO ₂	pasivno sakupljanje	analiza – spektrofotometrija
Ozon	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
PM ₁₀ čestice	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali (Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn) u PM ₁₀ česticama	ručno sakupljanje	analiza – AAS
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali As, Pb, Cd, Ni i Tl u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje	analiza – AAS
NH ₃	ručno sakupljanje	analiza – spektrofotometrija
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mjesto	krov ulične, prizemne zgrade
4.2.	Visina mesta uzorkovanja	4 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	24-satno, mjesečno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Dnevno, mjesečno

U tablici 1 prikazani su sumarni podaci koncentracija SO₂, dima, NO₂, O₃, PM₁₀ čestica, olova, kadmija, mangana, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama i NH₃ na mjernoj postaji u Đordićevoj ulici, izmjereni tijekom 2007. godine.

Tablica 1 - Sumarni podaci koncentracija onečišćenja u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Đordićevoj ulici

Onečišćenje	N	OP (%)	C	C ₅₀	C _m	C _M	C ₉₈
SO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	360	98,6	3,0	2,5	0	11,2	9,3
Dim ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	351	96,2	28	29	2	75	57
NO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	363	99,4	46	45	9	91	81
O ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	346	94,8	27	21	3	95	65
PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	346	94,8	39	37	1	102	78
Pb u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	347	95,1	0,014	0,010	0	0,199	0,051
Mn u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	347	95,1	0,012	0,011	0,004	0,062	0,027
Cd u PM ₁₀ (ng/m ³)	347	95,1	0,596	0,448	0	5,375	2,049
As u PM ₁₀ (ng/m ³)	326	89,6	1,402	0,636	0	38,026	8,514
Ni u PM ₁₀ (ng/m ³)	324	89,0	3,584	2,990	0	23,719	12,168
Cu u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	347	95,1	0,026	0,023	0,004	0,243	0,059
Fe u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	347	95,1	0,633	0,564	0,156	1,598	1,392
Zn u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	347	95,1	0,035	0,030	0,008	0,250	0,088
NH ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	365	100,0	11	10	0	90	27

U tablici 2 prikazani su sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala arsena, olova, kadmija, nikla i talija u njoj.

Tablica 2 – Sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala u njoj tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Đordićevoj ulici

Onečišćenje	N	OP(%)	C	C _M	C>GV
Ukupna taložna tvar (UTT) ($\text{mg}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	135	282	
As u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,61	0,98	
Pb u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	6,35	12,62	
Cd u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,99	5,23	
Ni u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	3,63	8,53	
Tl u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,04	0,48	

Izmjerene koncentracije SO₂, dima, O₃, olova, kadmija, mangana, arsena i nikla u PM₁₀ česticama, NH₃ i izmjerene količine ukupne taložne tvari i metala olova, kadmija, talija, arsena i nikla u njoj, bile su tijekom 2007. godine niske i nisu prelazile GV te je okolni zrak, s obzirom na ta onečišćenja, bio I kategorije kakvoće.

U tablici 3 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija NO₂ u zraku izmjerениh u Đordićevoj ulici tijekom 2007. godine.

Tablica 3 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija dušikova dioksida ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Đordićevoj ulici

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija dušikova dioksida većih od			
	80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)		115 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Đordićeva	9	2,5	-	-

Do prelaska granične vrijednosti od $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ za dnevni uzorak došlo je tijekom 9 dana, a srednja godišnja vrijednost iznosila je $46 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i bila je viša od GV ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) te je okolni zrak s obzirom na NO_2 bio II kategorije kakvoće.

U tablici 4 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija NO_2 većih od GV ($80 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Tablica 4 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija dušikova dioksida većih od GV ($80 \mu\text{g}/\text{m}^3$) na mjernoj postaji u Đordićevoj ulici tijekom 2007. godine (**9 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28	23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30	23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30	23 24 25 26 27 28 29 30 31

U tablici 5 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM_{10} čestica u zraku, u Đordićevoj ulici, tijekom 2007. godine.

Tablica 5 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM₁₀ čestica ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine, na mjerenoj postaji u Đordićevoj ulici

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM ₁₀ većih od			
	$50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)		$70 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Đordićeva ulica	82	23,7	17	4,9

U tablici 6 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$), a u tablici 7 većih od TV ($70 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Tablica 6 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) na mjerenoj postaji u Đordićevoj ulici, tijekom 2007. godine (82 dana)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Tablica 7 – Datum pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od TV (70 µg m⁻³) na mjernoj postaji u Đordićevoj ulici, tijekom 2007. godine (**17 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Do prelaska GV došlo je tijekom 82 dana, odnosno više od 35 dana, a do prelaska TV došlo je tijekom 17 dana te je okolni zrak s obzirom na PM₁₀ čestice bio II kategorije kakvoće.

U tablici 8 prikazana je kategorizacija okolnog područja na mjernoj postaji u Đordićevoj ulici tijekom 2007. godine, za sva mjerena onečišćenja.

Tablica 8- Kategorizacija područja oko mjerne postaje u Đordićevoj ulici tijekom 2007. godine

Mjerna postaja	Onečišćenje	I kategorija C<GV	II kategorija GV<C<TV	III kategorija C>TV
Đordićeva ulica	SO ₂			
	Dim			
	NO ₂			
	O ₃			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	NH ₃			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			

S obzirom da je zrak bio II kategorije kakvoće što se tiče NO₂ i PM₁₀ čestica, kakvoća okolnog zraka u Đordićevoj ulici bila je umjerene onečišćenosti.

Tablice i slike sa srednjim dnevnim i srednjim mjesecnim podacima svih mjerjenih onečišćenja nalaze se u PRILOGU.

U tablici 1P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije SO₂, a na slici 1P kretanje srednjih dnevnih koncentracija SO₂ izmjerениh tijekom 2007. godine u Đordićevoj ulici.

U tablici 2P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije dima, a na slici 2P kretanje srednjih dnevnih koncentracija dima izmjerениh tijekom 2007. godine u Đordićevoj ulici.

U tablici 3P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije NO₂, a na slici 3P kretanje srednjih dnevnih koncentracija NO₂ izmjereni tijekom 2007. godine u Đordićevoj ulici.

U tablici 4P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije ozona, a na slici 4P kretanje srednjih dnevnih koncentracija ozona izmjereni tijekom 2007. godine u Đordićevoj ulici.

U tablici 5P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije PM₁₀ čestica, a na slici 5P kretanje srednjih dnevnih koncentracija PM₁₀ čestica izmjereni tijekom 2007. godine u Đordićevoj ulici.

U tablici 6P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije olova u PM₁₀ česticama, u tablici 7P isto za mangan, u tablici 8P za kadmij, u tablici 9P za arsen, u tablici 10P za nikal, u tablici 11P za bakar, u tablici 12P za željezo i u tablici 13P za

cink.

Na slikama 6P – 13P prikazane su srednje dnevne koncentracije olova, mangana, kadmija, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama izmjerene tijekom 2007. godine u Đordićevoj ulici.

U tablici 14P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije amonijaka, a na slici 14P kretanje srednjih dnevnih koncentracija amonijaka izmjerenih tijekom 2007. godine u Đordićevoj ulici.

U tablici 15P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari te metala olova, kadmija, arsena, nikla i talija u ukupnoj taložnoj tvari, a na slici 15P kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari izmjerenih tijekom 2007. godine u Đordićevoj ulici.

Na slici 16P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina arsena, na slici 17P olova, na slici 18P kadmija, na slici 19P nikla i na slici 20P talija u ukupnoj taložnoj tvari izmjerenih tijekom 2007. godine u Đordićevoj ulici.

4.2. Mjerna postaja – Ksaverska cesta

PODACI O POSTAJI – KSAVERSKA CESTA

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Ksaverska cesta (Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada)
1.2.	Ime grada	Zagreb
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	
1.4.	Kod postaje	
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	lokalni i Agencija za zaštitu okoliša
1.7.	Ciljevi mjerjenja	procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	N: 45° 50' 9"; E: 15° 58' 59",
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	SO ₂ , dim, NO ₂ , ozon, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn u njima, sulfati, nitrati, kloridi u PM ₁₀ česticama, BaP u PM ₁₀ , PM _{2,5} čestice, ukupna taložna tvar i metali As, Pb, Cd, Ni i Tl u njoj
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Prometna
2.3.	Dodatane informacije o postaji	1000 m x 50 m
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
SO ₂	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
Dim	ručno sakupljanje	analiza – reflektometrija
NO ₂	pasivno sakupljanje	analiza – spektrofotometrija
Ozon	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
	automatsko mjerenje	UV apsorpcija
PM ₁₀ čestice	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali (Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn) u PM ₁₀ česticama	ručno sakupljanje	analiza – AAS
sulfati, nitrati i kloridi u PM ₁₀ česticama	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
PAU u PM ₁₀	ručno sakupljanje	analiza – tekućinska kromatografija
PM _{2,5} čestice	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali As, Pb, Cd, Ni i Tl u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje	analiza – AAS
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	dvorište uz cestu
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	2,0 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	1-satno, 24-satno, mjesečno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	1-satno, dnevno, mjesečno

U tablici 9 prikazani su sumarni podaci koncentracija SO₂, dima, NO₂, PM₁₀ čestica, olova, kadmija, mangana, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama, sulfata, nitrata i klorida u PM₁₀ česticama, BaP, Flu, Pir, BbF, BkF, DahA, BghiP i Ind u PM₁₀ česticama te koncentracija PM_{2,5} čestica.

Tablica 9 - Sumarni podaci koncentracija onečišćenja u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti

Onečišćenje	N	OP (%)	C	C ₅₀	C _m	C _M	C ₉₈
SO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	364	99,7	0,7	0,3	0	21,0	4,0
Dim ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	354	97,0	22	19	4	81	53
NO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	365	100,0	44	43	1	104	78
O ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	348	95,3	31	30	8	66	57
PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	360	98,6	37	36	8	136	78
Pb u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	365	100,0	0,012	0,009	0	0,152	0,040
Mn u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	365	100,0	0,008	0,007	0	0,037	0,017
Cd u PM ₁₀ (ng/m ³)	365	100,0	1,496	0,824	0	10,000	8,598
As u PM ₁₀ (ng/m ³)	341	93,7	0,558	0,398	0	3,386	2,334
Ni u PM ₁₀ (ng/m ³)	341	93,7	4,180	3,528	0	34,865	16,096
Cu u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	365	100,0	0,019	0,013	0,001	0,159	0,114
Fe u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	365	100,0	0,364	0,313	0	1,432	0,887
Zn u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	365	100,0	0,029	0,024	0,004	0,310	0,079
Sulfati u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	362	99,2	4,28	3,28	0,40	46,04	15,93
Nitrati u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	362	99,2	3,07	2,25	0,20	27,66	11,14
Kloridi u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	362	99,2	0,20	0,12	0	1,77	0,97
BaP u PM ₁₀ (ng/m ³)	364	99,7	0,785	0,337	0,010	4,947	3,836
Flu u PM ₁₀ (ng/m ³)	364	99,7	0,496	0,181	n.d.	4,040	2,920
Pir u PM ₁₀ (ng/m ³)	364	99,7	0,653	0,271	n.d.	5,597	3,449
BbF u PM ₁₀ (ng/m ³)	364	99,7	0,776	0,350	0,011	4,850	3,213
BkF u PM ₁₀ (ng/m ³)	364	99,7	0,362	0,154	0,005	2,195	1,637
DahA u PM ₁₀ (ng/m ³)	364	99,7	0,071	0,057	n.d.	0,213	0,197
BghiP PM ₁₀ (ng/m ³)	364	99,7	0,624	0,278	0,016	4,114	2,805
Ind u PM ₁₀ (ng/m ³)	364	99,7	0,692	0,298	n.d.	5,033	3,214
PM _{2,5} ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	362	99,2	21	18	2	91	58

U tablici 10 prikazani su sumarni podaci koncentracija dušikova dioksida na automatskoj mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti izmjereni tijekom 2007. godine.

Tablica 10 - Sumarni podaci koncentracija dušikova dioksida ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku na automatskoj mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti, tijekom 2007. godine

Mjerna postaja	Dušikov dioksid (24-satne koncentracije)							Dušikov dioksid (1-satni prosjeci)		
	N	OP(%)	C	C ₅₀	C _m	C _M	C ₉₈	N	C _M	C ₉₈
Ksaverska cesta	360	98,6	27	25	8	58	50	8582	164	75

U tablici 11 prikazani su sumarni podaci koncentracija ozona 24-satnih i 8-satnih pomičnih prosjeka izmjereni na automatskoj mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti.

Tablica 11 - Sumarni podaci koncentracija ozona ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku na automatskoj mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti, tijekom 2007. godine

Mjerna postaja	Ozon (24-satne koncentracije)							Ozon (8-satni pomični prosjeci)		
	N	OP(%)	C	C ₅₀	C _m	C _M	C ₉₈	N	C _M	C ₉₈
Ksaverska cesta	357	97,8	42	39	6	113	87	8544	182	105

U tablici 12 prikazani su sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala Pb, Cd, As, Ni i Tl u njoj tijekom 2007. godine, na istoj mjernej postaji.

Tablica 12 – Sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala u njoj tijekom 2007. godine na mjernej postaji na Ksaverskoj cesti

Onečišćenje	N	OP(%)	C	C _M	C>GV
Ukupna taložna tvar (UTT) ($\text{mg}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	117	209	
As u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,74	1,33	
Pb u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	3,83	9,85	
Cd u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	1,27	6,88	
Ni u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	4,84	12,95	
Tl u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,14	0,79	

Dobiveni podaci pokazuju da su koncentracije SO₂, dima, olova, kadmija, mangana i sulfata u PM₁₀ česticama te količine ukupne taložne tvari i metala Pb, Cd i Tl u njoj bile relativno niske i nisu prelazile GV te je okolni zrak s obzirom na ta onečišćenja bio I kategorije kakvoće.

U tablici 13 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija NO₂ u zraku, na Ksaverskoj cesti, tijekom 2007. godine.

Tablica 13 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija dušikova dioksida ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija dušikova dioksida većih od			
	80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)		115 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Ksaverska cesta	6	1,6	-	-

U tablici 14 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija NO_2 većih od GV ($80 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Tablica 14 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija dušikova dioksida većih od GV ($80 \mu\text{g}/\text{m}^3$) na mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti, tijekom 2007. godine (**6 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Srednja godišnja vrijednost bila je viša od GV ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) za godišnji interval praćenja i iznosila je $44 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Do prelaska GV za 24-satni uzorak došlo je 6 puta te je okolni zrak s obzirom na NO_2 , na Ksaverskoj cesti, bio II kategorije kakvoće.

U tablici 15 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija ozona u zraku na automatskoj mjernej postaji na Ksaverskoj cesti, tijekom 2007. godine.

Tablica 15 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija ozona ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na automatskoj mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja koncentracija većih od			
	O_3 (24-satne koncentracije)		O_3 (8-satne pomične koncentracije)	
	110 $\mu\text{g m}^{-3}$ (ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)		120 $\mu\text{g m}^{-3}$ (ne smije biti prekoračena više od 25 dana tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Ksaverska c. (automatska postaja)	1	0,3	10	2,8

U tablici 16 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija ozona većih od $110 \mu\text{g m}^{-3}$.

Tablica 16 - Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija ozona većih od $110 \mu\text{g m}^{-3}$ na automatskoj mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti, tijekom 2007. godine (**1 dan**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

U tablici 17 prikazani su datumi pojavljivanja 8-satnih pomičnih koncentracija ozona većih od $120 \mu\text{g m}^{-3}$. Kako je do prelaska vrijednosti od $120 \mu\text{g m}^{-3}$ došlo tijekom 10 dana, okolni zrak je s obzirom na ozon bio II kategorije kakvoće.

Tablica 17 - Datum pojavljivanja 8-satnih koncentracija ozona većih od $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ na automatskoj mjernej postaji na Ksaverskoj cesti tijekom 2007. godine
(10 dana)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

U tablici 18 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM₁₀ čestica u zraku na mjernej postaji na Ksaverskoj cesti, tijekom 2007. godine.

Tablica 18 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM₁₀ čestica ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na mjernej postaji na Ksaverskoj cesti

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM ₁₀ većih od			
	$50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)		$70 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Ksaverska cesta	64	17,8	16	4,4

U tablici 19 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV (50 µg m⁻³), a u tablici 20 većih od TV (70 µg m⁻³).

Tablica 19 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV (50 µg/m³) na mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti tijekom 2007. godine (**64 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUĐENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Tablica 20 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od TV (70 µg m⁻³) na mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti tijekom 2007. godine (16 dana)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Srednja godišnja vrijednost bila je niža od GV za godišnji interval praćenja i iznosila je 37 µg m⁻³. Do prelaska GV za 24-satni uzorak došlo je tijekom 64 dana, a do prelaska TV tijekom 16 dana pa je okolni zrak s obzirom na PM₁₀ čestice, na Ksaverskoj cesti, bio II kategorije kakvoće.

U tablici 21 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija sulfata u PM₁₀ česticama, a u tablici 22 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija sulfata u PM₁₀ česticama u zraku na mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti, tijekom 2007. godine.

Tablica 21 – Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija sulfata u PM₁₀ česticama (µg/m³) u zraku tijekom 2007. godine

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija sulfata u PM ₁₀ česticama većih od	
	30 (µg/m³)	
	Broj dana	%
Ksaverska cesta	1	0,3

Tablica 22 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija sulfata u PM₁₀ česticama većih od GV (30 µg/m³) na mjerenoj postaji na Ksaverskoj cesti tijekom 2007. godine
(1 dan)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28	23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30	23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30	23 24 25 26 27 28 29 30 31

Srednja godišnja vrijednost sulfata u PM₁₀ česticama bila je niža od GV, a do prelaska GV za 24-satni uzorak došlo je tijekom jednog dana te je okolni zrak s obzirom na sulfate u PM₁₀ česticama, na Ksaverskoj cesti, bio I kategorije kakvoće.

Srednja godišnja vrijednost BaP bila je niža od GV (1 µg m⁻³) i iznosila je 0,785 µg m⁻³ te je okolni zrak s obzirom na BaP bio I kategorije kakvoće.

Srednja godišnja vrijednost PM_{2,5} čestica iznosila je 21 µg m⁻³ i bila je niža od GV te je okolni zrak s obzirom na PM_{2,5} bio I kategorije kakvoće.

U tablici 23 prikazana je kategorizacija područja oko mjerene postaje na Ksaverskoj cesti tijekom 2007. godine.

Tablica 23 - Kategorizacija područja oko mjerne postaje na Ksaverskoj cesti tijekom 2007. godine

Mjerna postaja	Onečišćenje	I kategorija C<GV	II kategorija GV<C<TV	III kategorija C>TV
Ksaverska cesta	SO ₂			
	Dim			
	NO ₂			
	O ₃ (automatska postaja)			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	Sulfati u PM ₁₀			
	BaP U PM ₁₀			
	PM _{2,5}			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			

Dobiveni podaci pokazuju da je okolni zrak bio II kategorije kakvoće s obzirom na NO₂, ozon i PM₁₀ čestice te je kakvoća zraka na toj mjernoj postaji, tijekom 2007. godine, bila na razini umjerene onečišćenosti.

Tablice i slike sa srednjim dnevnim i srednjim mjesecnim podacima svih mjerenih onečišćenja nalaze se u PRILOGU.

U tablici 16P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije SO₂, a na slici 21P kretanje srednjih dnevnih koncentracija SO₂ izmjerena tijekom 2007. godine na Ksaverskoj cesti.

U tablici 17P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije dima, a na slici 22P kretanje srednjih dnevnih koncentracija dima izmjerena tijekom 2007. godine na Ksaverskoj cesti.

U tablici 18P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije NO₂, a na slici 23P kretanje srednjih dnevnih koncentracija NO₂ izmjerena tijekom 2007. godine na Ksaverskoj cesti.

U tablici 19P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije ozona, a na slici 24P kretanje srednjih dnevnih koncentracija ozona izmjerena tijekom 2007. godine na Ksaverskoj cesti.

U tablici 20P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije PM₁₀ čestica, a na slici 25P kretanje srednjih dnevnih koncentracija PM₁₀ čestica izmjerena tijekom 2007. godine na Ksaverskoj cesti.

U tablici 21P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije olova u PM₁₀ česticama, u tablici 22P isto za mangan, u tablici 23P za kadmij, u tablici 24P za arsen, u tablici 25P za nikal, u tablici 26P za bakar, u tablici 27P za željezo i u tablici 28P za cink.

Na slikama 26P – 33P prikazane su srednje dnevne koncentracije olova, mangana, kadmija, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama izmjerene tijekom 2007. godine u na Ksaverskoj cesti.

U tablici 29P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesečne koncentracije sulfata u PM₁₀ česticama, u tablici 30P isto za nitratre, a u tablici 31P za kloride.

Na slikama 34P – 36P prikazane su srednje dnevne koncentracije sulfata, nitrata i klorida u PM₁₀ česticama izmjerene tijekom 2007. godine u na Ksaverskoj cesti.

U tablici 32P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesečne koncentracije BaP u PM₁₀ česticama, u tablici 33P isto za Flu, u tablici 34P za Pir, u tablici 35P za BbF, u tablici 36P za BkF, u tablici 37P za DahA, u tablici 38P za BghiP i u tablici 39P za Ind.

Na slikama 37P – 44P prikazane su srednje dnevne koncentracije BaP, Flu, Pir, BbF, BkF, DahA, BghiP i Ind u PM₁₀ česticama izmjerene tijekom 2007. godine u na Ksaverskoj cesti.

U tablici 40P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesečne koncentracije PM_{2,5} čestica, a na slici 45P kretanje srednjih dnevnih koncentracija PM_{2,5} čestica izmjerenih tijekom 2007. godine na Ksaverskoj cesti.

U tablici 41P prikazano je kretanje srednjih mjesečnih količina ukupne taložne tvari te metala olova, kadmija, arsena, nikla i talija u ukupnoj taložnoj tvari, a na slici 46P kretanje srednjih mjesečnih količina ukupne taložne tvari izmjerenih tijekom 2007. godine na Ksaverskoj cesti.

Na slici 47P prikazano je kretanje srednjih mjesečnih količina arsena, na slici 48P olova, na slici 49P kadmija, na slici 50P nikla i na slici 51P talija u ukupnoj taložnoj tvari izmjerenih tijekom 2007. godine na Ksaverskoj cesti.

4.3. Mjerna postaja – Pešćenica

PODACI O POSTAJI - PEŠĆENICA

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Pešćenica (Tehnička škola "Ruđer Bošković", Getaldićeva ulica)
1.2.	Ime grada	Zagreb
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	
1.4.	Kod postaje	
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	lokalni i Agencija za zaštitu okoliša
1.7.	Ciljevi mjerena	procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	N: 45° 48' 17" ; E: 16° 01' 58"
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjeri	SO ₂ , dim, NO ₂ , ozon, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn u njima, ukupna taložna tvar i metali As, Pb, Cd, Ni i Tl u njoj
1.11.	Meteorološki parametri	ne mjeri se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	1000 m x 500 m
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
SO ₂	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
Dim	ručno sakupljanje	analiza – reflektometrija
NO ₂	pasivno sakupljanje	analiza – spektrofotometrija
Ozon	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
PM ₁₀ čestice	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali (Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn) u PM ₁₀ česticama	ručno sakupljanje	analiza – AAS
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali As, Pb, Cd, Ni i Tl u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje	analiza – AAS
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mjesto	krov ulične, prizemne zgrade
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	4,5 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	24-satno, mjesечно
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno, mjesечно

U tablici 24 prikazani su sumarni podaci koncentracija SO₂, dima, NO₂, O₃, PM₁₀ čestica, olova, kadmija, mangana, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama izmjereni tijekom 2007. godine na Peščenici.

Tablica 24 - Sumarni podaci koncentracija onečišćenja u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji na Peščenici

Onečišćenje	N	OP (%)	C	C ₅₀	C _m	C _M	C ₉₈
SO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	352	96,4	1,7	1,4	0	9,8	5,8
Dim ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	353	96,7	20	16	3	73	54
NO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	365	100,0	33	30	7	99	66
O ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	344	94,2	26	20	4	127	88
PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	331	90,7	33	29	1	171	75
Pb u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	331	90,7	0,017	0,012	0	0,203	0,062
Mn u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	331	90,7	0,008	0,007	0	0,040	0,025
Cd u PM ₁₀ (ng/m^3)	331	90,7	0,807	0,577	0	4,404	3,121
As u PM ₁₀ (ng/m^3)	310	85,2	0,725	0,433	0	19,590	3,760
Ni u PM ₁₀ (ng/m^3)	310	85,2	3,144	2,476	0	26,269	10,432
Cu u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	331	90,7	0,016	0,012	0,004	0,100	0,051
Fe u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	331	90,7	0,348	0,288	0,058	1,429	0,953
Zn u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	331	90,7	0,029	0,023	0,005	0,135	0,093

U tablici 25 prikazani su sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala Pb, Cd, Tl, As i Ni u njoj tijekom 2007. godine, na istoj mjernej postaji.

Tablica 25 – Sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala u njoj tijekom 2007. godine na mjernej postaji na Peščenici

Onečišćenje	N	OP(%)	C	C _M	C>GV
Ukupna taložna tvar (UTT) ($\text{mg}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	95	202	
As u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,59	2,75	
Pb u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	3,21	5,85	
Cd u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,37	1,98	
Ni u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	3,61	12,70	
Tl u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,12	0,89	

Dobiveni podaci pokazuju da su izmjerene koncentracije SO₂, dima, olova, kadmija, mangana, arsena i nikla u PM₁₀ česticama, količine ukupne taložne tvari i metala Pb, Cd, Tl, As i Ni u njoj tijekom 2007. godine na mjernej postaji na Peščenici bile relativno niske i nisu prelazile GV te je okolni zrak s obzirom na ta onečišćenja bio I kategorije kakvoće.

U tablici 26 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija NO₂, a u tablici 27 prikazani su datumi pojavljivanja koncentracija NO₂ većih od GV ($80 \mu\text{g} \text{ m}^{-3}$).

Tablica 26 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija dušikova dioksida ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji na Pešćenici

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija dušikova dioksida većih od			
	80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)		115 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Pešćenica	1	0,3	-	-

Tablica 27 – Datum pojavljivanja 24-satnih koncentracija dušikova dioksida većih od GV (80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na mjernoj postaji na Pešćenici, tijekom 2007. godine (**1 dan**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Srednja godišnja vrijednost NO₂ bila je niža od GV za jednogodišnji interval praćenja, a do prelaska GV za 24-satni uzorak došlo je tijekom jednog dana pa je okolni zrak s obzirom na NO₂ bio I kategorije kakvoće.

U tablici 28 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija ozona u zraku tijekom 2007. godine, na mjernoj postaji na Pešćenici.

Tablica 28 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija ozona ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine, na mjernoj postaji na Pešćenici

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja koncentracija većih od O_3 (24-satne koncentracije)	
	110 $\mu\text{g m}^{-3}$	
	Broj dana	%
Pešćenica	2	0,6

U tablici 29 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija ozona većih od $110 \mu\text{g m}^{-3}$ na istoj mjernej postaji, tijekom 2007. godine.

Tablica 29 - Datum pojavljivanja 24-satnih koncentracija ozona većih od $110 \mu\text{g m}^{-3}$ na mjernej postaji na Pešćenici tijekom 2007. godine (**2 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Kako je do prelaska GV od $110 \mu\text{g m}^{-3}$ došlo tijekom dva dana, zrak je na mjernej postaji na Pešćenica, prema Uredbi o ozonu, bio tijekom 2007. godine II kategorije kakvoće.

U tablici 30 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM_{10} čestica izmjerena na mjernej postaji na Pešćenici.

Tablica 30 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM₁₀ čestica ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji na Pešćenici

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM ₁₀ većih od			
	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)		70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Pešćenica	55	16,6	9	2,7

U tablici 31 prikazani su datumi pojavljivanja koncentracija većih od GV ($50 \mu\text{g m}^{-3}$), a u tablici 32 većih od TV ($70 \mu\text{g m}^{-3}$).

Tablica 31 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) na mjernoj postaji na Pešćenici, tijekom 2007. godine (**55 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Tablica 32 – Datum pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od TV (70 µg/m³) na mjernoj postaji na Peščenici, tijekom 2007. godine (**9 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Srednje dnevne vrijednosti PM₁₀ čestica prelazile su GV tijekom 55 dana, a TV tijekom 9 dana pa je okolni zrak s obzirom na PM₁₀ čestice bio II kategorije kakvoće.

U tablici 33 prikazana je kategorizacija okolnog zraka na mjernoj postaji na Peščenici tijekom 2007. godine.

Tablica 33 - Kategorizacija područja oko mjerne postaje na Peščenici, tijekom 2007. godine

Mjerna postaja	Onečišćenje	I kategorija C<GV	II kategorija GV<C<TV	III kategorija C>TV
Peščenica	SO ₂			
	Dim			
	NO ₂			
	O ₃			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			

Okolni zrak bio je umjерено onečišćen, jer su koncentracije ozona i PM₁₀ čestica bile na razini II kategorije kakvoće zraka.

Tablice i slike sa srednjim dnevnim i srednjim mjesecnim podacima svih mjerenih onečišćenja nalaze se u PRILOGU.

U tablici 42P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije SO₂, a na slici 52P kretanje srednjih dnevnih koncentracija SO₂ izmjerena tijekom 2007. godine na Peščenici.

U tablici 43P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije dima, a na slici 53P kretanje srednjih dnevnih koncentracija dima izmjerena tijekom 2007. godine na Peščenici.

U tablici 44P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije NO₂, a na slici 54P kretanje srednjih dnevnih koncentracija NO₂ izmjerena tijekom 2007. godine na Peščenici.

U tablici 45P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije ozona, a na slici 55P kretanje srednjih dnevnih koncentracija ozona izmjerena tijekom 2007. godine na Peščenici.

U tablici 46P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije PM₁₀ čestica, a na slici 56P kretanje srednjih dnevnih koncentracija PM₁₀ čestica izmjerena tijekom 2007. godine na Peščenici.

U tablici 47P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije olova u PM₁₀ česticama, u tablici 48P isto za mangan, u tablici 49P za kadmij, u tablici 50P za arsen, u tablici 51P za nikal, u tablici 52P za bakar, u tablici 53P za željezo i u tablici 54P za cink.

Na slikama 57P – 64P prikazane su srednje dnevne koncentracije olova, mangana, kadmija, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama izmjerene tijekom 2007. godine na Peščenici.

U tablici 55P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari te

metala olova, kadmija, arsena, nikla i talija u ukupnoj taložnoj tvari, a na slici 65P kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari izmjerena tijekom 2007. godine na Pešćenici.

Na slici 66P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina arsena, na slici 67P olova, na slici 68P kadmija, na slici 69P nikla i na slici 70P talija u ukupnoj taložnoj tvari izmjerena tijekom 2007. godine na Pešćenici.

4.4. Mjerna postaja – Prilaz baruna Filipovića

PODACI O POSTAJI – PRILAZ BARUNA FILIPOVIĆA

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Prilaz baruna Filipovića (Dom zdravlja Črnomerec)
1.2.	Ime grada	Zagreb
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	
1.4.	Kod postaje	
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	lokalni i Agencija za zaštitu okoliša
1.7.	Ciljevi mjerena	procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	N: 45° 48' 44" ; E: 15° 56' 55"
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	SO ₂ , dim, NO ₂ , ozon, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn u njima, ukupna taložna tvar i metali As, Pb, Cd, Ni i Tl u njoj, NH ₃
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Prometna,
2.3.	Dodatne informacije o postaji	1000 m x 100 m
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
SO ₂	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
Dim	ručno sakupljanje	analiza – reflektometrija
NO ₂	pasivno sakupljanje	analiza – spektrofotometrija
Ozon	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
PM ₁₀ čestice	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali (Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn) u PM ₁₀ česticama	ručno sakupljanje	analiza – AAS
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali As, Pb, Cd, Ni i Tl u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje	analiza – AAS
NH ₃	ručno sakupljanje	analiza – spektrofotometrija
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mesta	krov ulične zgrade
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	7,0 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	24-satno, mjesечно
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno, mjesечно

U tablici 34 prikazani su sumarni podaci koncentracija SO₂, dima, NO₂, O₃, PM₁₀ čestica, olova, kadmija, mangana, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama i amonijaka izmjereni tijekom 2007. godine u Prilazu baruna Filipovića.

Tablica 34 - Sumarni podaci koncentracija onečišćenja u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Prilazu baruna Filipovića

Onečišćenje	N	OP (%)	C	C ₅₀	C _m	C _M	C ₉₈
SO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	355	97,3	1,0	0,7	0	12,8	4,8
Dim ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	355	97,3	31	29	2	79	66
NO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	365	100,0	38	37	0	93	74
O ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	353	96,7	25	21	4	100	63,4
PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	344	94,2	44	40	13	134	94
Pb u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	345	94,5	0,016	0,013	0,002	0,262	0,052
Mn u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	345	94,5	0,012	0,011	0,003	0,050	0,026
Cd u PM ₁₀ (ng/m^3)	345	94,5	0,875	0,670	0	3,738	3,019
As u PM ₁₀ (ng/m^3)	327	89,8	1,112	0,644	0	17,229	5,403
Ni u PM ₁₀ (ng/m^3)	327	89,8	3,978	3,244	0	29,674	15,982
Cu u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	345	94,5	0,020	0,016	0,005	0,185	0,048
Fe u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	345	94,5	0,441	0,395	0,011	3,277	0,971
Zn u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	345	94,5	0,034	0,029	0,004	0,138	0,090
NH ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	357	97,8	7	6	0	71	17

U tablici 35 prikazani su sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala Pb, Cd, Tl, As i Ni u njoj tijekom 2007. godine, na istoj mjernoj postaji.

Tablica 35 – Sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala u njoj tijekom 2007. godine na mjernej postaji u Prilazu baruna Filipovića

Onečišćenje	N	OP(%)	C	C _M	C>GV
Ukupna taložna tvar (UTT) ($\text{mg}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	100	182	
As u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,54	0,84	
Pb u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	1,73	7,44	
Cd u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	1,36	11,25	
Ni u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	7,04	34,19	
Tl u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,09	0,62	

Dobiveni podaci pokazuju da izmjerene koncentracije SO₂, dima, ozona, olova, kadmija, mangana, arsena i nikla u PM₁₀ česticama i amonijaka te količine ukupne taložne tvari i metala Pb, Cd, Tl, As i Ni u njoj nisu tijekom 2007. godine na mjernej postaji u Prilazu baruna Filipovića prelazile GV te je okolni zrak s obzirom na ta onečišćenja bio I kategorije kakvoće.

U tablici 36 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija NO₂ izmjerena tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Prilazu baruna Filipovića.

Tablica 36 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija dušikova dioksida ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Prilazu baruna Filipovića

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija dušikova dioksida većih od			
	80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)		115 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Prilaz baruna Filipovića	2	0,5	-	-

U tablici 37 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija NO₂ većih od GV (80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Tablica 37 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija dušikova dioksida većih od GV (80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na mjernoj postaji u Prilazu Baruna Filipovića tijekom 2007. godine
(2 dana)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28	23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30	23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30	23 24 25 26 27 28 29 30 31

Srednja godišnja vrijednost iznosila je 38 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i bila je niža od GV za godišnji interval praćenja. Do prelaska GV za vrijeme usrednjavanja od 24 sata došlo je tijekom 2 dana te je okolni zrak na toj mjernoj postaji bio I kategorije kakvoće.

U tablici 38 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM₁₀ čestica izmjerena tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Prilazu baruna Filipovića.

Tablica 38 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM₁₀ čestica ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Prilazu baruna Filipovića

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM ₁₀ većih od			
	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)		70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Prilaz baruna Filipovića	108	31,4	39	11,3

U tablici 39 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), a u tablici 40 većih od TV (70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Tablica 39 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na mjernoj postaji u Prilazu baruna Filipovića tijekom 2007. godine (108 dana)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Tablica 40 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od TV (70 µg/m³) na mjernoj postaji u Prilazu baruna Filipovića tijekom 2007. godine (39 dana)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Lebdeće čestice PM₁₀ bile su više od GV tijekom 108 dana, a od TV tijekom 39 dana pa je okolni zrak na toj mjernoj postaji bio III kategorije kakvoće.

U tablici 41 prikazana je kategorizacija okolnog područja na mjernoj postaji u Prilazu baruna Filipovića tijekom 2007. godine.

Tablica 41 - Kategorizacija područja oko mjerne postaje u Prilazu baruna Filipovića tijekom 2007. godine

Mjerna postaja	Onečišćenje	I kategorija C<GV	II kategorija GV<C<TV	III kategorija C>TV
Prilaz baruna Filipovića	SO ₂			
	Dim			
	NO ₂			
	O ₃			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	NH ₃			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			

Izmjerene koncentracije PM₁₀ čestica bile na razini III kategorije pa kakvoća okolnog zraka nije zadovoljavala.

Tablice i slike sa srednjim dnevnim i srednjim mjesecnim podacima svih mjerenih onečišćenja nalaze se u PRILOGU.

U tablici 56P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije SO₂, a na slici 71P kretanje srednjih dnevnih koncentracija SO₂ izmjerениh tijekom 2007. godine u Prilazu baruna Filipovića.

U tablici 57P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije dima, a na slici 72P kretanje srednjih dnevnih koncentracija dima izmjerениh tijekom 2007. godine u Prilazu baruna Filipovića.

U tablici 58P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije NO₂, a na slici 73P kretanje srednjih dnevnih koncentracija NO₂ izmjereni tijekom 2007. godine u Prilazu baruna Filipovića.

U tablici 59P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije ozona, a na slici 74P kretanje srednjih dnevnih koncentracija ozona izmjereni tijekom 2007. godine u Prilazu baruna Filipovića.

U tablici 60P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije PM₁₀ čestica, a na slici 75P kretanje srednjih dnevnih koncentracija PM₁₀ čestica izmjereni tijekom 2007. godine u Prilazu baruna Filipovića.

U tablici 61P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije olova u PM₁₀ česticama, u tablici 62P isto za mangan, u tablici 63P za kadmij, u tablici 64P za arsen, u tablici 65P za nikal, u tablici 66P za bakar, u tablici 67P za željezo i u tablici 68P za cink.

Na slikama 76P – 83P prikazane su srednje dnevne koncentracije olova, mangana, kadmija, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama izmjerene tijekom 2007. godine u u Prilazu baruna Filipovića.

U tablici 69P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije amonijaka, a na slici 84P kretanje srednjih dnevnih koncentracija amonijaka izmjerenih tijekom 2007. godine u Prilazu baruna Filipovića.

U tablici 70P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari te metala olova, kadmija, arsena, nikla i talija u ukupnoj taložnoj tvari, a na slici 85P kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari izmjerenih tijekom 2007. godine u Prilazu baruna Filipovića.

Na slici 86P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina arsena, na slici 87P olova, na slici 88P kadmija, na slici 89P nikla i na slici 90P talija u ukupnoj taložnoj tvari izmjerenih tijekom 2007. godine u Prilazu baruna Filipovića.

4.5. Mjerna postaja – Siget

PODACI O POSTAJI - SIGET

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Siget (Dom zdravlja)
1.2.	Ime grada	Zagreb
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	
1.4.	Kod postaje	
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	lokalni i Agencija za zaštitu okoliša
1.7.	Ciljevi mjerena	procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	N: 45° 46' 25" ; E: 15° 59' 4"
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	SO ₂ , dim, NO ₂ , ozon, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn u njima, ukupna taložna tvar i metali As, Pb, Cd Ni i Tl u njoj
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Prometna
2.3.	Dodatne informacije o postaji	2000 m x 500 m
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
SO ₂	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
Dim	ručno sakupljanje	analiza – reflektometrija
NO ₂	pasivno sakupljanje	analiza – spektrofotometrija
Ozon	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
PM ₁₀ čestice	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali (Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn) u PM ₁₀ česticama	ručno sakupljanje	analiza – AAS
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali As, Pb, Cd Ni i Tl u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje	analiza – AAS
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mesta	krov prizemne ulične zgrade
4.2.	Visina mesta uzorkovanja	4,0
4.3.	Učestalost integriranja podataka	24-satno, mjesечно
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno, mjesечно

U tablici 42 prikazani su sumarni podaci koncentracija SO₂, dima, NO₂, O₃, PM₁₀ čestica i olova, kadmija, mangana, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama izmjereni tijekom 2007. godine u Sigetu.

Tablica 42 - Sumarni podaci koncentracija onečišćenja u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Sigetu

Onečišćenje	N	OP (%)	C	C ₅₀	C _m	C _M	C ₉₈
SO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	359	98,4	1,5	1,2	0	6,5	4,8
Dim ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	364	99,7	19	16	3	72	49
NO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	364	99,70	41	39	3	85	76
O ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	341	93,4	35	27	4	116	82
PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	343	94,0	40	35	5	146	87
Pb u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	344	94,2	0,013	0,010	0	0,114	0,041
Mn u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	344	94,2	0,009	0,008	0	0,034	0,021
Cd u PM ₁₀ (ng/m^3)	344	94,2	0,557	0,381	0	2,756	2,119
As u PM ₁₀ (ng/m^3)	323	88,7	0,683	0,461	0	9,367	3,900
Ni u PM ₁₀ (ng/m^3)	323	88,7	3,766	3,015	0	19,942	9,898
Cu u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	344	94,2	0,026	0,022	0,005	0,266	0,063
Fe u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	344	94,2	0,551	0,495	0,015	2,073	1,307
Zn u PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	344	94,2	0,041	0,032	0,010	0,425	0,137

U tablici 43 prikazani su sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala Pb, Cd, Tl, As i Ni u njoj tijekom 2007. godine, na istoj mjernej postaji.

Tablica 43 – Sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala u njoj tijekom 2007. godine na mjernej postaji u Sigetu

Onečišćenje	N	OP(%)	C	C _M	C>GV
Ukupna taložna tvar (UTT) ($\text{mg}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	129	259	
As u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,42	0,90	
Pb u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	3,46	6,67	
Cd u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,67	3,38	
Ni u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	2,99	8,81	
Tl u UTT ($\mu\text{g}/\text{m}^2 \text{ d}$)	12	100,0	0,20	1,46	

Dobiveni podaci pokazuju da su izmjerene koncentracije SO₂, dima, olova, kadmija, mangana, arsena i nikla u PM₁₀ česticama te količine ukupne taložne tvari i metala Pb, Cd, As, Ni i Tl u njoj tijekom 2007. godine na mjernej postaji u Sigetu bile relativno niske i nisu prelazile GV te je okolni zrak s obzirom na ta onečišćenja bio I kategorije kakvoće.

U tablici 44 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija NO₂ izmjerenih tijekom 2007. godine na mjernej postaji u Sigetu.

Tablica 44 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija dušikova dioksida ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine, na mjerenoj postaji u Sighetu

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija dušikova dioksida većih od			
	$80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)		$115 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Sighet	2	0,5	-	-

U tablici 45 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija NO_2 većih od GV ($80 \mu\text{g}/\text{m}^3$) za 24-satni uzorak.

Tablica 45 – Datum pojavljivanja 24-satnih koncentracija dušikova dioksida većih od GV ($80 \mu\text{g}/\text{m}^3$) na mjerenoj postaji u Sighetu tijekom 2007. godine (*2 dana*)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28	23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30	23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22	14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29 30	23 24 25 26 27 28 29 30 31

Srednja godišnja vrijednost iznosila je $41 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i prelazila je GV ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) za jednogodišnji interval usrednjavanja. Do prelaska GV za 24-satne uzorke došlo je tijekom 2 dana te je okolni zrak na toj mjerenoj postaji, s obzirom na NO_2 , bio II kategorije kakvoće.

U tablici 46 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija ozona izmjerjenih tijekom 2007. godine na mjerenoj postaji u Sighetu.

Tablica 46 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija ozona ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Sigetu

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja koncentracija većih od	
	O_3 (24-satne koncentracije)	
	$110 \mu\text{g m}^{-3}$ (ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%
Siget	2	0,6

U tablici 47 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija ozona većih od $110 \mu\text{g m}^{-3}$.

Tablica 47 - Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija ozona većih od $110 \mu\text{g}/\text{m}^3$ na mjernoj postaji u Sigetu tijekom 2007. godine (2 dana)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Do prelaska 24-satne koncentracije ozona od $110 \mu\text{g}/\text{m}^3$ došlo je tijekom 2 dana te je okolni zrak, prema Uredbi o ozonu, na toj mjernoj postaji, s obzirom na ozon, bio II kategorije kakvoće.

U tablici 48 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM_{10} čestica izmjerjenih tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Sigetu.

Tablica 48 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM₁₀ čestica ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Sigetu

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM ₁₀ većih od			
	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)		70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Siget	89	25,9	27	7,9

U tablici 49 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), a u tablici 50 većih od TV (70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Tablica 49 – Datum pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na mjernoj postaji u Sigetu tijekom 2007. godine (**89 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Tablica 50 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od TV (70 µg m⁻³) na mjernoj postaji u Sigetu tijekom 2007. godine (**27 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Srednja godišnja vrijednost iznosila je 40 µg m⁻³ i bila je jednaka GV (40 µg m⁻³) za jednogodišnji interval usrednjavanja. Do prelaska GV za 24-satne uzorke došlo je tijekom 89 dana, a TV tijekom 27 dana. Okolni zrak je u Sigetu, s obzirom na PM₁₀ čestice, bio II kategorije kakvoće.

U tablici 51 prikazana je kategorizacija okolnog područja na mjernoj postaji u Sigetu tijekom 2007. godine, za sva mjerena onečišćenja.

Izmjerene koncentracije bile su na razini II kategorije s obzirom na NO₂, ozon i PM₁₀ čestice te je okolni zrak bio umjereno onečišćen.

Tablica 51 - Kategorizacija područja oko mjerne postaje u Sigetu tijekom 2007. godine

Mjerna postaja	Onečišćenje	I kategorija C<GV	II kategorija GV<C<TV	III kategorija C>TV
Siget	SO ₂			
	Dim			
	NO ₂			
	O ₃			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			

Tablice i slike sa srednjim dnevnim i srednjim mjesecnim podacima svih mjerjenih onečišćenja nalaze se u PRILOGU.

U tablici 71P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije SO₂, a na slici 91P kretanje srednjih dnevnih koncentracija SO₂ izmjerena tijekom 2007. godine u Sigetu.

U tablici 72P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije dima, a na slici 92P kretanje srednjih dnevnih koncentracija dima izmjerena tijekom 2007. godine u Sigetu.

U tablici 73P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije NO₂, a na slici 93P kretanje srednjih dnevnih koncentracija NO₂ izmjerena tijekom 2007. godine u Sigetu.

U tablici 74P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije ozona, a na slici 94P kretanje srednjih dnevnih koncentracija ozona izmjerena tijekom 2007. godine u Sigetu.

U tablici 75P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije PM₁₀ čestica, a na slici 95P kretanje srednjih dnevnih koncentracija PM₁₀ čestica izmjerena tijekom 2007. godine u Sigetu.

U tablici 76P prikazane su srednje, minimalne i maksimalne mjesecne koncentracije olova u PM₁₀ česticama, u tablici 77P isto za mangan, u tablici 78P za kadmij, u tablici 79P za arsen, u tablici 80P za nikal, u tablici 81P za bakar, u tablici 82P za željezo i u tablici 83P za cink.

Na slikama 96P – 103P prikazane su srednje dnevne koncentracije olova, mangana, kadmija, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama izmjerene tijekom 2007. godine u Sigetu.

U tablici 70P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari te metala olova, kadmija, arsena, nikla i talija u ukupnoj taložnoj tvari, a na slici 85P kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari izmjerena tijekom 2007. godine u Sigetu.

Na slici 104P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari izmjerena tijekom 2007. godine u Sigetu.

Na slici 105P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina arsena, na slici 106P olova, na slici 107P kadmija, na slici 108P nikla i na slici 109P talija u ukupnoj taložnoj tvari izmjerenih tijekom 2007. godine u Sighetu.

4.6. Mjerna postaja – Susedgrad

PODACI O POSTAJI - SUSEDGRAD

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Susedgrad (Tvornica "Utenzilija")
1.2.	Ime grada	Zagreb
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	
1.4.	Kod postaje	
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	lokalni i Agencija za zaštitu okoliša
1.7.	Ciljevi mjerena	procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	N: 45° 48' 44" ; E: 15° 52' 25"
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mijere	SO ₂ , dim, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn u njima, ukupna taložna tvar i metali As, Pb, Cd Ni i Tl u njoj
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	1000 m x 500 m
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
SO ₂	ručno sakupljanje	analiza – ionska kromatografija
Dim	ručno sakupljanje	analiza – reflektometrija
PM ₁₀ čestice	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali (Pb, Mn, Cd, As, Ni, Cu, Fe, Zn) u PM ₁₀ česticama	ručno sakupljanje	analiza – AAS
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje	analiza – gravimetrija
Metali As, Pb, Cd Ni i Tl u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje	analiza – AAS
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mjesto	krov ulične, prizemne zgrade
4.2.	Visina mesta uzorkovanja	4 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	24-satno, mjesечно
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Dnevno, mjesечно

U tablici 52 prikazani su sumarni podaci koncentracija SO₂, dima i PM₁₀ čestica i metala olova, kadmija, mangana, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama izmjereni tijekom 2007. godine u Susedgradu.

Tablica 52 - Sumarni podaci koncentracija onečišćenja u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Susedgradu

Onečišćenje	N	OP (%)	C	C ₅₀	C _m	C _M	C ₉₈
SO ₂ (µg/m ³)	288	78,9	1,2	1,0	0	6,0	3,7
Dim (µg/m ³)	290	79,5	25	21	3	91	66
PM ₁₀ (µg/m ³)	292	80,0	46	42	10	129	91
Pb u PM ₁₀ (µg/m ³)	292	80,0	0,017	0,015	0	0,083	0,047
Mn u PM ₁₀ (µg/m ³)	292	80,0	0,014	0,013	0,005	0,035	0,031
Cd u PM ₁₀ (ng/m ³)	292	80,0	0,915	0,747	0	4,325	3,016
As u PM ₁₀ (ng/m ³)	292	80,0	0,789	0,649	0,057	3,301	2,034
Ni u PM ₁₀ (ng/m ³)	292	80,0	3,422	2,967	0,007	12,315	10,377
Cu u PM ₁₀ (µg/m ³)	292	80,0	0,026	0,023	0,006	0,077	0,058
Fe u PM ₁₀ (µg/m ³)	292	80,0	0,681	0,612	0,205	1,644	1,373
Zn u PM ₁₀ (µg/m ³)	292	80,0	0,042	0,037	0	0,185	0,097

U tablici 53 prikazani su sumarni podaci o količini ukupne taložne tvari i metala Pb, Cd, Tl, As i Ni u njoj tijekom 2007. godine, na istoj mjernej postaji.

Tablica 53 – Sumarni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari i metala u njoj tijekom 2007. godine na mjernej postaji u Susedgradu

Onečišćenje	N	OP(%)	C	C _M	C>GV
Ukupna taložna tvar (UTT) (mg/m ² d)	12	100,0	234	464	
As u UTT (µg/m ² d)	12	100,0	0,97	1,86	
Pb u UTT (µg/m ² d)	12	100,0	35,78	78,15	
Cd u UTT (µg/m ² d)	12	100,0	1,27	3,51	
Ni u UTT (µg/m ² d)	12	100,0	9,68	25,72	
Tl u UTT (µg/m ² d)	12	100,0	1,75	12,80	

Dobiveni podaci pokazuju da su koncentracije SO₂, dima i metala olova, kadmija, arsena, nikla i mangana u PM₁₀ česticama te ukupne taložne tvari i metala Pb, Cd, Tl, As i Ni u njoj u Susedgradu, tijekom 2007. godine bile relativno niske, nisu prelazile GV te je okolni zrak na toj mjernej postaji, s obzirom na ta onečišćenja, bio I kategorije kakvoće.

U tablici 54 prikazana je učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM₁₀ čestica izmjerih tijekom 2007. godine na mjernej postaji u Susedgradu.

Tablica 54 - Učestalost pojavljivanja visokih koncentracija PM₁₀ čestica ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) u zraku tijekom 2007. godine na mjernoj postaji u Susedgradu

Mjerna postaja	Broj pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM ₁₀ većih od			
	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)		70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (TV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine)	
	Broj dana	%	Broj dana	%
Susedgrad	97	33,2	39	13,4

U tablici 55 prikazani su datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), a u tablici 56 većih od TV (70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Tablica 55 – Datum pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od GV (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na mjernoj postaji u Susedgradu tijekom 2007. godine (**97 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Tablica 56 – Datumi pojavljivanja 24-satnih koncentracija PM₁₀ čestica većih od TV (70 µg/m³) na mjernoj postaji u Susedgradu tijekom 2007. godine (**39 dana**)

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Dobiveni podaci pokazuju da je srednja godišnja vrijednost bila viša od GV (40 µg m⁻³) za jednogodišnji interval usrednjavanja i iznosila je 46 µg m⁻³. Do prelaska GV za 24-satne uzorke došlo je tijekom 97 dana, a TV tijekom 39 dana.

S obzirom na PM₁₀ čestice okolni zrak je u Susedgradu tijekom 2007. godine bio III kategorije kakvoće.

U tablici 57 prikazana je kategorizacija okolnog područja na mjernoj postaji u Susedgradu tijekom 2007. godine.

Izmjerene koncentracije PM₁₀ čestica bile su na razini III kategorije te je okolni zrak bio prekomjerno onečišćen.

Tablica 57 - Kategorizacija područja oko mjerne postaje u Susedgradu tijekom 2007. godine

Mjerna postaja	Onečišćenje	I kategorija C<GV	II kategorija GV<C<TV	III kategorija C>TV
Susedgrad	SO ₂			
	Dim			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			

Tablice i slike sa srednjim dnevnim i srednjim mjesecnim podacima svih mjerjenih onečišćenja nalaze se u PRILOGU.

U tablici 85P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije SO₂, a na slici 110P kretanje srednjih dnevnih koncentracija SO₂ izmjerena tijekom 2007. godine u Susedgradu.

U tablici 86P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije dima, a na slici 111P kretanje srednjih dnevnih koncentracija dima izmjerena tijekom 2007. godine u Susedgradu.

U tablici 87P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije PM₁₀ čestica, a na slici 112P kretanje srednjih dnevnih koncentracija PM₁₀ čestica izmjerena tijekom 2007. godine u Susedgradu.

U tablici 88P prikazane su srednje, mininalne i maksimalne mjesecne koncentracije olova u PM₁₀ česticama, u tablici 89P isto za mangan, u tablici 90P za kadmij, u tablici 91P za arsen, u tablici 92P za nikal, u tablici 93P za bakar, u tablici 94P za željezo i u tablici 95P za cink.

Na slikama 113P – 120P prikazane su srednje dnevne koncentracije olova, mangana, kadmija, arsena, nikla, bakra, željeza i cinka u PM₁₀ česticama izmjerene tijekom 2007. godine u Susedgradu.

U tablici 96P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari te metala olova, kadmija, arsena, nikla i talija u ukupnoj taložnoj tvari, a na slici 121P kretanje srednjih mjesecnih količina ukupne taložne tvari izmjerena tijekom 2007. godine u Susedgradu.

Na slici 122P prikazano je kretanje srednjih mjesecnih količina arsena, na slici 123P olova, na slici 124P kadmija, na slici 125P nikla i na slici 126P talija u ukupnoj taložnoj tvari izmjerena tijekom 2007. godine u Susedgradu.

5. KATEGORIZACIJA PODRUČJA PREMA STUPNUJU ONEČIŠĆENOSTI ZRAKA

Na temelju usporedbe rezultata mjerjenja tijekom najmanje godinu dana s GV i TV prema članku 18. Zakona o zaštiti zraka (1) područja se po stupnju onečišćenosti zraka mogu svrstati u tri kategorije:

- I kategorija -** čisti ili neznatno onečišćeni zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti kakvoće zraka – GV niti za jednu onečišćujuću tvar,
- II kategorija -** umjerenog onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti kakvoće zraka (GV) za jednu ili više onečišćujućih tvari, a nisu prekoračene tolerantne vrijednosti (TV) niti za jednu onečišćujuću tvar,
- III kategorija -** prekomjerno onečišćen zrak: prekoračene su tolerantne vrijednosti kakvoće zraka (TV) za jednu ili više onečišćujućih tvari.

Kategorizacija cjelokupnog gradskog područja s obzirom na stupanj onečišćenosti zraka tijekom 2007. godine prikazana je u tablici 58. Iz tablice je vidljivo da je zrak u Zagrebu na mjernoj postaji u Prilazu baruna Filipovića i u Susedgradu bio III kategorije s obzirom na onečišćenost PM₁₀ lebdećim česticama, jer je došlo do prelaska TV. Na postajama u Đorđićevu ulici, na Ksaverskoj cesti, u Sigetu i na Peščenici zrak je bio II kategorije kakvoće s obzirom na onečišćenost PM₁₀ lebdećim česticama.

Dušikovi oksidi bili su na razini II kategorije kakvoće u Đorđićevu ulici, na Ksaverskoj cesti i u Sigetu.

Ozon je bio II kategorije kakvoće na Ksaverskoj cesti, na Peščenici i u Sigetu

Zrak je bio I kategorije kakvoće s obzirom na sumporov dioksid, dim, olovo u PM₁₀ lebdećim česticama, kadmij u PM₁₀ lebdećim česticama, mangan u PM₁₀ lebdećim česticama, arsen u PM₁₀ lebdećim česticama i nikal u PM₁₀ lebdećim česticama, sulfate u PM₁₀ lebdećim česticama, amonijak, ukupnu taložnu tvar i metale olovo, kadmij, talij, arsen i nikal u ukupnoj taložnoj tvari na svim mjernim postajama.

S obzirom na dušikov dioksid zrak je bio I kategorije kakvoće u Prilazu baruna Filipovića i na Peščenici.

S obzirom na ozon zrak je bio I kategorije kakvoće u Đorđićevu ulici i u Prilazu baruna Filipovića.

Tablica 58 - Kategorizacija područja oko mjernih postaja u Zagrebu tijekom 2007. godine

Mjerna postaja	Onečišćenje	I kategorija C<GV	II kategorija GV<C<TV	III kategorija C>TV
Đorđićeva ulica	SO ₂			
	Dim			
	NO ₂			
	O ₃			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	NH ₃			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			
Ksaverska cesta	SO ₂			
	Dim			
	NO ₂			
	O ₃ (automatska postaja)			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	Sulfati u PM ₁₀			
	BaP U PM ₁₀			
	PM _{2,5}			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			
Peščenica	SO ₂			
	Dim			
	NO ₂			
	O ₃			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			

Tablica 58 – nastavak 1

Mjerna postaja	Onečišćenje	I kategorija C<GV	II kategorija GV<C<TV	III kategorija C>TV
Peščenica	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			
Prilaz baruna Filipovića	SO ₂			
	Dim			
	NO ₂			
	O ₃			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	NH ₃			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			
Siget	SO ₂			
	Dim			
	NO ₂			
	O ₃			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			

Tablica 58 – nastavak 2

Mjerna postaja	Onečišćenje	I kategorija C<GV	II kategorija GV<C<TV	III kategorija C>TV
Susedgrad	SO ₂			
	Dim			
	PM ₁₀			
	Pb u PM ₁₀			
	Mn u PM ₁₀			
	Cd u PM ₁₀			
	As u PM ₁₀			
	Ni u PM ₁₀			
	UTT			
	As u UTT			
	Pb u UTT			
	Cd u UTT			
	Ni u UTT			
	Tl u UTT			

6. ZAKLJUČCI

Tijekom 2007. godine, prema Uredbi o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (2), u Zagrebu se započelo s određivanjem arsena i nikla u PM₁₀ česticama, uz oovo, kadmij i mangan koji su se u Zagrebu mjerili od 1972. godine u ukupnim lebdećim česticama, a od 2006. godine mjere se u PM₁₀ česticama.

Uz oovo, kadmij i talij, koji se u ukupnoj taložnoj tvari mjere od 1998. godine na svim mjernim postajama, također su se 2007. godine, prema Uredbi o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (2) počeli u Zagrebu određivati arsen i nikal.

Rezultati koncentracije ozona interpretiraju se od 2006. godine prema Uredbi o ozonu (3). U Uredbi ima dosta nejasnoća i neusaglašenosti sa Zakonom o zaštiti zraka (1) te je od Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja došlo dodatno obrazloženje za ininterpretaciju rezultata ozona prema Uredbi o ozonu (3).

Prema tumačenju Ministarstva zrak je I kategorije kakvoće s obzirom na ozon, ukoliko niti jedan 24-satni uzorak ne prelazi 110 µg m⁻³, II kategorije kakvoće ukoliko do prelaska 110 µg m⁻³ dođe od 1 do 7 dana tijekom godine i III kategorije kakvoće ukoliko više od 7 dana dođe do prelaska 110 µg m⁻³.

Zrak je također I kategorije kakvoće, ako niti jedan dan 8-satni pomični prosjek ne prelazi 120 µg m⁻³, II kategorije kakvoće ukoliko dođe od 1 do 25 dana do prelaska te vrijednosti i III kategorije kakvoće ukoliko je više od 25 dana u mjernoj godini zabilježen 8-satni pomični prosjek veći od 120 µg m⁻³.

Tijekom 2006. godine do prelaska srednje godišnje vrijednosti došlo je tijekom jednog dana u Sigetu, a tijekom 10 dana 8-satni pomični prosjeci prelazili su 120 µg m⁻³ na mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti.

U Izvještaju o praćenju onečišćenja zraka na području grada Zagreba za 2006. godinu (ožujak 2007.) koncentracije ozona kategorizirane su kao I kategorija na mjernim postajama u Sigetu i na Ksaverskoj cesti.

U godišnjem Izvještaju o praćenju kakvoće zraka na području Republike Hrvatske za 2006. godinu (srpanj 2007.) okolni zrak je na mjernim postajama u Sigetu i na Ksaverskoj cesti kategoriziran kao II kategorija kakvoće s obzirom na sve navedeno.

Mjerna postaja – Đordićeva ulica

Na mjernoj postaji u Đordićevoj ulici, tijekom 2007. godine, razine svih mjerjenih onečišćenja u zraku bile su na sličnim razinama kao i tijekom 2006. godine.

Okolni zrak je s obzirom na dušikov dioksid i PM₁₀ čestice bio na razini II kategorije kakvoće, a s obzirom na sva ostala onečišćenja bio je I kategorije kakvoće.

Tijekom 2007. godine, na mjernoj postaji u Đordićevoj ulici, okolni zrak je bio umjereno onečišćen, jer je došlo do prelaska GV za dušikov dioksid i PM₁₀ čestice.

Mjerna postaja – Ksaverska cesta

Na mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti okolni zrak je bio s obzirom na dušikov dioksid i PM₁₀ čestice II kategorije kakvoće.

Do smanjenja koncentracija u okolnom zraku došlo je za PM_{2,5} čestice i za BaP u PM₁₀ česticama kod kojih su se koncentracije snizile s razina II na razinu I kategorije kakvoće.

Za ostala mjerena onečišćenja okolni zrak je bio I kategorije kakvoće kao i tijekom 2006. godine.

Tijekom 2007. godine, na mjernoj postaji na Ksaverskoj cesti zrak je bio umjereno onečišćen, jer je došlo do prelaska GV za dušikov dioksid, PM₁₀ čestice i ozon.

Mjerna postaja – Peščenica

Na mjernoj postaji Peščenica okolni zrak je tijekom 2007. godine bio II kategorije

kakvoće s obzirom na PM₁₀ čestice i ozon.

Koncentracije PM₁₀ čestica bile su i 2006. godine na sličnim razinama, a okolni zrak je bio II kategorije kakvoće. Koncentracije ozona bile su tijekom 2006. godine na razini I kategorije kakvoće, a tijekom 2007. godine povisile su se na razinu II kategorije kakvoće okolnog zraka.

Ostala mjerena onečišćenja bila su na sličnim razinama kao i 2006. godine, a okolni zrak je tijekom 2007. godine bio I kategorije kakvoće.

Tijekom 2007. godine, na mjernej postaji Pešćenica okolni zrak je bio umjerenog onečišćen, jer je došlo do prelaska GV za PM₁₀ čestice i ozon.

Mjerna postaja – Prilaz baruna Filipovića

Na mjernej postaji u Prilazu baruna Filipovića, tijekom 2007. godine okolni zrak je s obzirom na PM₁₀ čestice bio III kategorije kakvoće kao i 2006. godine.

Za ostala mjerena onečišćenja okolni zrak je na toj mjernej postaji bio I kategorije kakvoće, a razine su bile slične onima izmijerenim prethodne godine.

Tijekom 2007. godine, na mjernej postaji u Prilazu baruna Filipovića okolni zrak je bio prekomjerno onečišćen, jer je došlo do prelaska TV za PM₁₀ čestice.

Mjerna postaja – Siget

Na mjernej postaji u Sigetu, tijekom 2007. godine okolni zrak je bio II kategorije kakvoće s obzirom na dušikov dioksid, ozon i PM₁₀ čestice kao i 2006. godine.

Sva ostala mjerena onečišćenja bila su relativno niska, na razini I kategorije kakvoće, kao i 2006. godine.

Tijekom 2007. godine, na mjernej postaji u Sigetu zrak je bio umjerenog onečišćen, jer su koncentracije NO₂, PM₁₀ čestica i ozona prelazile GV.

Mjerna postaja – Susedgrad

Na mjernej postaji u Susedgradu u odnosu na 2006. godinu razine koncentracija PM₁₀ čestica povisile su se i prešle iz II u III kategoriju kakvoće zraka.

Sva ostala mjerena onečišćenja bila su relativno niska, na razini I kategorije kakvoće, kao i 2006. godine.

Tijekom 2007. godine, na mjernej postaji u Susedgradu okolni zrak je bio prekomjerno onečišćen, jer je došlo do prelaska TV za PM₁₀ čestice.

IZVORI PODATAKA

1. Zakon o zaštiti zraka, Nar. novine br. 178/2004, str. 3082.
2. Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku, Narodne novine br. 133/2005., str. 2467.
3. Uredba o ozonu, Narodne novine br. 133/2005.
4. Air Monitoring Programme Design for Urban and Industrial Areas, WHO Offset Publication No. 33, Geneva 1977.
5. Urban air quality monitoring strategies and objectives in European cities. COST Action 615, Offset Publication. First edition, Brussels, 1998.
6. Pravilnik o praćenju kakvoće zraka, Narodne novine br. 155/2005.
7. Pravilnik o izmjeni informacija o podacima iz mreža za trajno praćenje kakvoće zraka, Narodne novine br. 135/2006.